

Comunicat de presa

privind Comunicarea Comisiei Europene referitoare la Raportul preliminar al testelor de stres ale centralelor nucleare din Uniunea Europeană

La data de 23 noiembrie 2011, Comisia Europeană (CE) a adoptat Comunicarea cu privire la Raportul preliminar al testelor de stres ale centralelor nucleare din Uniunea Europeană (UE) (http://ec.europa.eu/energy/nuclear/safety/doc/com_2011_0784.pdf) și sumarul tehnic privind rapoartele naționale preliminare privind implementarea *testelor de stres* ale centralelor nucleare de pe teritoriul UE (http://ec.europa.eu/energy/nuclear/safety/doc/com_2011_0784_technical_summary.pdf).

Reamintim că efectuarea testelor de stres a fost decisă ca urmare a evenimentelor din acest an din Japonia. Astfel, date fiind potențialele implicații transfrontaliere ale accidentelor nucleare, Consiliul European a solicitat CE să invite Statele Membre și țările vecine ale UE să ia parte la procesul de efectuare a testelor de stres.

Este pentru prima dată când toate părțile interesate din UE au demarat, în mod voluntar, un proces atât de cuprinzător și coordonat de revizuire a securității și siguranței reactoarelor nucleare. Resursele umane și financiare puse la dispoziție pentru această acțiune, precum și disponibilitatea participanților de a colabora în fiecare etapă a procesului subliniază importanța acordată securității nucleare de către statele de pe teritoriul UE. În plus, o acțiune comună la nivelul UE în acest domeniu prezintă avantaje clare, fiind recunoscută astfel dimensiunea europeană acordată *securității nucleare*.

Mandatul încredințat CE de Consiliul European cuprinde:

- (a) definirea unei metodologii și realizarea unor evaluări cuprinzătoare a riscurilor și securității centralelor nucleare, care să fie efectuate în colaborare cu autoritățile naționale de reglementare în domeniul securității nucleare;
- (b) o reevaluare și o revizuire a legislației UE în vigoare în domeniul securității nucleare;
- (c) o invitație adresată țărilor vecine ale UE de a participa la acest proces.

CE împreună cu Grupul European la Nivel Înalt privind Securitatea Nucleară și Managementul Deșeurilor Radioactive (ENSREG) au convenit să realizeze aceste activități urmând două căi paralele:

- una *referitoare la securitate*, pentru a evalua capacitatea instalațiilor nucleare de a rezista la efectele diferitelor evenimente neprevăzute; aceste

evenimente pot varia de la dezastre naturale la erori umane sau defecțiuni tehnice, dar și alte evenimente neprevăzute, cum ar fi accidente de transport;

- una *referitoare la siguranță*, pentru a analiza amenințările la adresa siguranței și prevenirea lor, precum și capacitatea de reacție în caz de incidente cauzate de acte rău intenționate sau teroriste.

Procesul de efectuare a testelor de stres se derulează în trei etape:

- *autoevaluări efectuate de operatorii centralelor nucleare*: operatorii *centralelor* nucleare au fost invitați să prezinte rapoarte intermediare de activitate până la 15 august 2011 și rapoarte finale până la 31 octombrie 2011;
- *revizia autoevaluărilor de către autoritățile naționale de reglementare*: autoritățile naționale de reglementare vor revizui informațiile furnizate de operatori și vor întocmi rapoarte naționale (rapoarte intermediare până la 15 septembrie 2011 și rapoarte finale până la 31 decembrie 2011);
- *evaluări de tip „peer reviews” ale rapoartelor naționale, efectuate de experți naționali și ai Comisiei Europene* în perioada ianuarie – aprilie 2012.

Primele constatări ca urmare a evaluărilor intermediare privind securitatea

Primele constatări arată că se pot aduce îmbunătățiri în anumite domenii, atât la nivel național, cât și la nivelul UE. Statele membre vor decide acțiunile pe care le vor întreprinde la nivel național în urma evaluării. CE salută măsurile luate deja de unele state membre în această direcție.

Toate rapoartele intermediare indică faptul că operatorii centralelor nucleare respectă și aplică metodologia convenită. Cu toate acestea, formatul, conținutul și nivelul de detaliere al rapoartelor naționale variază semnificativ. Un rezumat al constatărilor cuprinse în fiecare dintre rapoartele naționale este inclus în sumarul tehnic privind rapoartele naționale preliminare privind implementarea *testelor de stres* ale centralelor nucleare de pe teritoriul UE (http://ec.europa.eu/energy/nuclear/safety/doc/com_2011_0784_technical_summary.pdf).

În pofida faptului că evaluarea este încă în curs, rapoartele intermediare identifică o serie de aspecte care merită o analiză aprofundată. De asemenea, acestea demonstrează un nivel adecvat de convergență al autorităților naționale de reglementare în ceea ce privește măsurile care trebuie luate. Unele autorități naționale de reglementare au deja în vedere revizuirea marjelor

de siguranță pe care le aplică instalațiilor. Domeniile identificate care necesită o atenție specială sunt:

- îmbunătățirea solidității centralelor în caz de inundații, pană de electricitate și pierderea disipatorului termic ultim.
- îmbunătățirea solidității centralelor în caz de seisme mai mari decât cele preconizate la proiectare.
- îmbunătățiri potențiale în ceea ce privește piscinele de răcire a combustibilului uzat care le-ar permite să facă față unor evenimente pentru care nu au fost concepute.
- îmbunătățiri privind managementul accidentelor severe și a procedurilor de urgență.

Au fost deja evidențiate unele diferențe între statele membre, ca de exemplu:

- Riscurile seismice par să fie abordate diferit în funcție de țară, independent de seismicitatea reală a regiunilor în cauză. Unele țări revizuiesc în prezent nivelul de activitate seismică luat în calcul la proiectarea centralelor.
- Unele țări au pus deja în aplicare *Ghidurile privind gestionarea accidentelor severe (SAMG)*, în timp ce altele nu au făcut acest lucru.
- Unele țări au început să evalueze prevederile privind gestionarea situațiilor de urgență în condiții de accident „suplimentar celor luate în calcul la proiectare” (și anume, accidente care sunt posibile, dar care nu au fost luate în calcul la proiectare deoarece au fost considerate prea puțin probabile) și au identificat îmbunătățiri posibile.

Indicațiile preliminare vor trebui să fie revizuite în continuare și completate având în vedere rezultatele finale ale testelor de stres. Tratatul Euratom oferă un temei juridic flexibil și cuprinzător pentru a pune în aplicare, dacă este cazul, îmbunătățirile în legislația privind securitatea nucleară.

Se preconizează ca Statele Membre să prezinte CE, până la 31 decembrie 2011, rapoartele lor finale de evaluare a riscurilor și securității. Evaluările *de tip „peer review”* vor avea loc în perioada ianuarie-aprilie 2012. CE va prezenta Consiliului European un raport final privind testele de stres în iunie 2012, inclusiv eventualele inițiative legislative vizând consolidarea cadrului de securitate nucleară în Europa.

Vă prezentăm mai jos traducerea neoficială a sumarului tehnic privind raportul național preliminar al României (extras din documentul sumar tehnic privind rapoartele naționale preliminare privind implementarea *testelor de stres* ale centralelor nucleare de pe teritoriul UE (http://ec.europa.eu/energy/nuclear/safety/doc/com_2011_0784_technical_summary.pdf):

“2.10. ROMANIA

Context: Romania are în operare 2 reactoare (de tip CANDU 6) pe amplasamentul de la Cernavodă care generează aproape 20% din electricitate. Se află în stadiu avansat planuri pentru construirea a încă două unități la Cernavodă. Organismul de reglementare este de acord ca orice potențiale modificări de proiect rezultate din *testele de stres* să fie implementate în proiectele Unităților 3 și 4. S-a propus construirea altor centrale pe diferite amplasamente.

Scurt rezumat: Raportul prezintă progresele, rezultatele preliminare și informațiile tehnice cu privire la proiect și menționează posibilele îmbunătățiri de securitate nucleară. Au fost identificate, în vederea creșterii robusteții centralei, mai multe arii concrete de îmbunătățire, cum ar fi măsurile împotriva acumulărilor de hidrogen și suprapresurizarea lentă a anvelopei. Este planificată instalarea de recombinatoare (pasive) de hidrogen și a sistemelor de ventilare filtrată a anvelopei, în caz de urgență. Raportul subliniază de asemenea îmbunătățirile tehnice în ceea ce privește managementul accidentelor severe, care sunt deja aplicate, precum procurarea generatorilor Diesel mobili și existența procedurilor de operare în caz de urgență pentru a face față pierderii totale a alimentării cu energie electrică și evenimentelor de pierdere a răcirii bazinului de combustibil uzat. O atenție deosebită a fost acordată sistemelor existente de comunicare privind managementul accidentelor severe. Sunt planificate, de asemenea, îmbunătățiri în ceea ce privește rezistența instrumentației cheie în condiții de accident situate în afara bazei de proiectare.

Elemente specifice:

- *Seism:* În primul rând a fost realizată revizuirea bazei de proiectare la seism, atât nivelul seismului la care a fost proiectată centrala nuclearo-electrică cât și metodologia utilizată pentru evaluarea cutremurului bază de proiect fiind identificate ca fiind adecvate. Evaluarea preliminară a marginilor de proiectare la seism a arătat că, comparativ cu cutremurul bază de proiect evaluat inițial la 0,2 g (la o frecvență de $10^{-3}/\text{an}$), toate sistemele, structurile și componentele care fac parte din sistemul de oprire rapidă urmare a unui seism ar continua să își îndeplinescă funcțiile de securitate până la o valoare de 0,4 g (la o frecvență de $5 \times 10^{-5}/\text{an}$). Această limită este considerată adecvată de către organismul de reglementare.
- *Managementul accidentelor severe și managementul urgențelor:* principalele provocări identificate se datorează acumulării de hidrogen, suprapresurizării lente a anvelopei și interacțiunii dintre miezul topit al reactorului și beton.

Măsurile de îmbunătățire a securității deja planificate a fi luate în considerare include printre altele, recombinatoare (pasive) de hidrogen, sisteme de ventilare filtrată a anvelopei, în caz de urgență și generatori Diesel mobili.

CNCAN va informa în continuare cu rezultatele privind testele de stres derulate atât la nivel național cât și la nivel european. Pentru aceasta vă rugăm să consultați pagina noastră de web <http://www.cncan.ro>.